



מתורתו של צדיק אביר יעקב



משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט
לקט דרושים ומאמרים, בכיבוד פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת
שנלקטו מכל ספריו הק'

בס"ד, פר' שמיני תשפ"ו

בית יעקב

כפרת חטא העגל בכות האבות

יהיה תקון וכפרה על חטא העגל. וזהו פרוש הלשון 'אחר גאחו בסבך' - 'אחר מלשון 'אחור', שלאחר זמן יצטרכו ישראל לאיל זה הנאחו עתה בסבך, ואז תעמד להם זכותו ותגן עליהם.

איל תמורת עגל

עוד יש למצוא רמז בתבות (שם) 'הנה איל, שחשבונן בגימטריא עולה עם הכולל כמגין תבת 'העגל' (108), כי האיל הזה הוא תקנה לעגל. וכן מה שנאמר לאחד מכן (שם פסוק יד) 'יצקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראוה, מרמו על עגון זה, שכן התבות 'הגו"ה יראוה' עולות בגימטריא כחשבון התבות 'זה בעגל מסכה' (242). כלומר, בשעה שיעשו ישראל עגל מסכה, יזכר להם הקדוש ברוך הוא את בריתו עם האבות, ותעלה לפניו עקדה שעקד אברהם אבינו את בנו יחידו אשר למאה נחון, ויראה את אפרו הצבור לפניו ואת האיל שעלה לעולה, ויתמלא רחמים על בני ישראל לכפר על כל חטאתם.

פר איל וכשב- כנגד אברהם יצחק ויעקב

והנה כבר כתב רבנו יעקב בעל הטורים בפרושו לתורה, כי התבות 'פר איל כבש' עם הכולל עולות בגימטריא כחשבון התבות 'אברהם יצחק ויעקב' (644). ונתן להוסיף רמזים בפרטות, כי 'פר' עולה בגימטריא כמגין 'ורב חסד' (280) - היא מדתו של אברהם אבינו עליו השלום, הנאחו בספירת 'חסד'. אותיות תבת 'איל הנקתבת במלוי כזה: 'אל"ף יו"ד למ"ד, בצרוף שלשת אותיות התבה, עולות בגימטריא 'יצחק' (208), אשר מדתו - מדת הגבורה, וחשבון שמו עולה כחשבון ארבע פעמים 'ב"ן' (X 4 = 208 52), שהוא צרוף שם הוי"ה (יו"ד ה"ה יו"ה) שפגג מדת הגבורה. ובאותיות תבת 'הכבש' הנקתבת במלוי כזה: 'ה"ה כ"ף ב"ת ש"ן', עולות סופי תבות שמות האותיות 'הפת"ל' בגימטריא, כחשבון סופי התבות של מלוי אותיות 'יעקב: יו"ד ע"ן קו"ף ב"ת', אותיות 'זנפ"ת' עם הכולל (535).

בקרבות המלואים הכנים משה רבנו כוונת למעשי האבות

על פי כל זה יש לפרש, כי משום כך ביום השמיני למלואים, תקן משה רבנו עליו השלום כבונותיו הנשגבות, שיעלו הקרבנות לרצון עם זכות האבות הקדושים לפני ה' יתברך, כדי שעל ידי זה יתכפר להם לישראל עון העגל. לכן נתפון בשעה שהקריב את קרבנות היום, עגל בן בקר - ממין הפרים, איל לעולה, וכבש. וזהו מה שפנים אמר לישראל 'כי היום ה' נראה אליכם, כי על ידי כח קרבנות אלו המזכירים את זכות האבות, סר עוונם וכפרה חטאתם, ושוב אין עון העגל חוצץ ומפסיק ביניהם לאביהם שבשמים, וראויים הם להתגלות ה' יתברך אליהם.

יראת יעקב

נטילת ידים קדם ואחר המצוה

כי אני ה' אלהיכם והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני (וי' טד).

טהרת וקדושת ישראל - יהודים מאומות העולם

בני ישראל עם סגולה מתיחדים משאר אמות העולם בקדושתם ובטהרתם, כמו שנאמר בפרשת קדשים (ויקרא כו): 'והתקדשתם והייתם קדשים כי אני ה' אלהיכם. ומעולם, מעת יסוד האמה הישראלית, היו אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב עליהם השלום וזרעם אחריהם מצינים במדה זו של שמירת הטהרה.

מעלת נטילת ידים לפני קיום המצוה ולאחריה

רבנו זיע"א מביא על כך (בני המלך, תיקון הברית טו) את מה שכתבו בספרים הקדושים, בדבר המעלה הגדולה שבנטילת ידים קדם קיום מצוה, וגם לאחריה. כי בשל קדושתה הגדולה של המצוה, צריך גם האדם העושה אותה להתקדש בקדושתה, וזאת יוכל לעשות רק אם יקדש עצמו בנטילת ידיו, שהמים מצדידים את זממת הגוף והנפש.

נטילת ידים מכיאה להתבוננות ומרחיקה מלומדה

זאת ועוד, כאשר ישל את ידיו, יבוא ממילא להתבונן במה שעושה, ויזכר כי מעשה מצוה לפניו. בכך לא יבוא לקיים את צויו בדרך יתברך כמצות אנשים מלמדה, אלא ירהר ברנשי קדש ומחשבות טהורות על אשר לפניו, ויבין כי עתה נגש הוא לעשות דבר שבקדושה, ולא מעשה בעלמא.

מצוה דומה למעודת פת הטענה נטילה תחלה וסוף

דבר זה יש ללמד ממה שתקנו רבותינו זכרונם לברכה חובת נטילת ידים קדם סעודת פת, וכן חובת נטילת מים אחרונים - בסיום הסעודה. וסמכו דבריהם על הפסוק הזה, וכדלהלן. ובדומה לזה, גם קיום המצוה נקרא בשם 'להם', כמו בפסוק (בראשית טו א) 'כי אם הלחם אשר הוא אוכל, ולכן יש לטל ידים קדם קיומה וגם לאחריה.

טעם קריאת הסעודה והנטילה בשם 'קדושה'

על פי הדברים האלה, נתן להבין את דרשת חכמינו זכרונם לברכה (ברכות ג) על פסוק זה, וכמובא למעלה: 'והתקדשתם' - אלו מים ראשונים, והייתם קדשים' - אלו מים אחרונים. וצריך באור ההשוואה בין עגון הקדושה לעגון נטילת ידים, ומדוע בא הלמוד על עגני הסעודה בלשון 'קדושה' דוקא. אך לפי האמור מובן היטב, כי בא הכתוב לרמז על קיום המצוות הקדושות, אשר גם בהן מהנה נטילת הידים עקר גדול וחשוב.

קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים... ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל וכבש בני שנה תמימים לעלה... כי היום ה' נראה אליכם (ט ב-ד).

מעלת האבות הקדושים

כמה גדולה מעלת האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב עליהם השלום, שהעמידו והחזיקו את הנהגת הקדוש ברוך הוא בעולם, דבקו במדותיו והלכו בדרכיו, ופרסמו את האמונה וההשגחה לכל באי עולם. משום כך בחר בהם ה' יתברך להעמיד מהם זרע קדש, עם ישראל, שיהיו הם ממשיכי דרכם ומקדשי שמו בעולמו. וגם אם לפעמים חוטאים הם לפניו והולכים בדרכים עקלקלות, זוכר הקדוש ברוך הוא את חסדי האבות, ומקבל את בניהם באהבה אם שבים בתשובה שלמה לפניו.

מיני הקרבנות כנגד האבות

רבנו זיע"א (מחשוף הלב) מביא על עגון האבות הקדושים, את מה שכתב רבנו האר"י זיע"א (פרי עץ חיים שער ראש חודש א), שמה שצותה התורה על עם ישראל להביא קרבנות משלושה מינים, פרים אילים וכבשים, הוא כנגד האבות, אברהם יצחק ויעקב, המכונים כנגד הספירות העליונות הקדושות, חסד גבורה ותיפארת.

רמזי האבות בסוגי הקרבנות

סדר הדברים הוא, פר כנגד אברהם, איל כנגד יצחק, וכבש כנגד יעקב. וכבר פירש הדבר בדברי רבותינו זכרונם לברכה במדרש (במדבר רבה י ד), שאמרו: 'פר אחד בן בקר' כנגד אברהם שהיה עקר היחוס, שעליו נאמר (בראשית יו ח) 'ואל הבקר רץ אברהם', 'איל אחד' כנגד יצחק, שנאמר בו (שם כב ג) 'יצחק את האיל ויעלוהו לעלה תחת בנו', 'כבש אחד' כנגד יעקב, שנאמר בו (שם לו ט) 'והכשבים הפריד יעקב'.

במעשה העקדה הקדים הקדוש ברוך הוא רפואה ותיקון לחטא העגל

ונראה להוסיף בזה, כי כבר בשעה שצוה הקדוש ברוך הוא על אברהם אבינו עליו השלום לעקד את יצחק בנו לעולה, וכן לאחר מכן, שאמר לו להודיד את יצחק מן המזבח, וצוה עליו להקריב איל לעולה תמורתו - היה הכל למען עם ישראל, כי גלוי וידוע לפניו יתברך שעתידים ישראל צאצאי האבות לחטא לפניו בחטא העגל, ומשום כך הקדים להם רפואה למכתם, וצוה את האבות הקדושים לעשות מעשים שיעלו ארוכה ותעלה למכאובם.

זכות האיל הועילה לאחר זמן

דבר זה נרמז במה שאומרת התורה (בראשית כב י) על האיל, שהיה נאחו בסבך, והאותיות הסמוכות לאחר אותיות 'סבך' הן 'עגל', לומר שבאילו של יצחק

באור יעקב

א-ל א-לֵהי יִשְׂרָאֵל

יִשְׂרָאֵל. כֹּלֵם סָגְרוּ אֶת עֵסְקִיָּהוּ וְהִגִּיעוּ אֶל רַבְנוּ בְּבִכְיָה גְדוּלָה: "רַבִּי, מָה עוֹלֵלָת לָנוּ? נִפְשָׁנוּ בְּנַפְשֶׁךָ רַבִּי" שָׁחַק עֲלֵיהֶם רַבִּי יַעֲקֹב וְאָמַר: "מָה לָכֶם מִרְתָּחִים וּבּוֹכִים בְּכִיָּה שֶׁל חֲנָם? הַדְּרָךְ לִפְאֵס רְחוּקָה וְהַרְצִים עוֹד לֹא שָׁבוּ. שׁוּבוּ אִישׁ לְמִלְאֲכָתּוֹ." הֵם שָׁבוּ לְעַבֹּדָתָם, אָךְ עַדִּין פָּחְדוּ מְאוֹד שְׂמָא יִהְיֶה הַגּוֹיִים אֶת רַבְּם, אֲבָל רַבְנוּ הִרְגִיעַ אוֹתָם כִּי לֹא יֵאָמֶה לוֹ כֹּל רַע. וְאוֹלָם, לְמִרוֹת דְּבָרָיו הַמְרַגְעִים שֶׁל רַבְנוּ, הַמְשִׁיכּוּ הָאֲנָשִׁים לְחֹשֶׁשׁ, וְכִיּוֹן שֶׁכָּךְ הַעֲשִׂירִים נִתְּנוּ נְדָבוֹת וְהַעֲנִיִּים אֲמָרוּ תְהִלִּים, כְּשֶׁכֹּלֵם מִמְתַּיִנִּים בְּאִימָה לְשׁוֹבֵם שֶׁל הַרְצִים שְׁלִיחֵי הַפְּקָהָא.

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי עֲבַר הַקּוֹל בְּכָל תַּאֲפִילָּת כִּי הַרְצִים חֲזָרוּ וּבְיָדָם פֶּסֶק דִּין מוֹת חֲתוּם בִּיד הַסֶּלְטָן כִּנְגַד הַרֵב שֶׁל הַיְהוּדִים. חֲכָמֵי הַפְּקָהָא צִהְלוּ וְאוֹלוּ הַיְהוּדִים בְּכּוֹ וְהִתְעַטְפוּ בְּאֵבָל. אִז שָׁלַח רַבְנוּ אֶת בְּנוֹ רַבִּי מִסְעוּד אֶל הַיְהוּדִים לִומר לָהֶם לְשׁוּב לְמִלְאֲכָתָם, שֶׁכֵּן הַרְצִים רְחוּקִים מִהַעִיר מִהַלֶּךְ שְׁלוֹשׁ שְׁעוֹת וְעוֹד לֹא בָאוּ בְּשַׁעַר הָעִיר. יָצָא רַבִּי מִסְעוּד וְאָמַר לְהַמּוֹן הָעָם אֶת דְּבָרֵי אָבִיו. אִז הִתְפָּזְרוּ הָאֲנָשִׁים בְּבִכְיָה וְגַם רַבִּי מִסְעוּד לֹא שָׁב לְבֵית אָבִיו, אֲלֵא בְּכָה יַחַד עִמָּם.

לִפְתָּע נִשְׁמַעַה דְּתֵרַת סוּסִים, וְלֵב כֹּל הַיְהוּדִים נָפַל בְּקִרְבָּם. הַכֹּל הִבִּיטוּ בְּאִימָה לְרָחוּב, אֲבָל אִז רָאוּ רַק רִץ אֶחָד רוֹכֵב עַל סוּסוֹ וּמֵאַחֲרָיו דּוֹהָרִים שְׁנֵי סוּסִים לֹלֵא רוֹכְבִים. הִרְץ הַיַּחֲדִיד מִהַר מְבַהֵל לְעַבְר הַפְּקָהָא, וְהָעִיר הִיָּתָה כְּמִרְקָחָה, כְּאֶשֶׁר נֹדַע כִּי בְּהִגִּיעַ הַרְצִים לְשַׁעַר הָעִיר, נָפְלוּ עַל הַרְצִים אֲבָנֵי הַקֶּשֶׁת מִהַשַּׁעַר, וְאִז, שְׁנַיִם מֵהֶם נָפְלוּ תַּחְתֵּיהֶם מְתִים וְרַק הָאֶחָד נִשְׁאָר בַּחַיִּים, כְּדִי לְסַפֵּר אֶת גְּדֻלַּת הַבוּרָא ית"ש. אִז אֲמָרוּ חֲכָמֵי הַדָּת הַמְּסֻלְּמִים פֶּה אֶחָד: "עֲתָה רָאִינוּ כִּי אֲכָן קָדוֹשׁ הוּא הַרֵב שֶׁל הַיְהוּדִים".

בְּאוֹתָהּ עֵת הִגִּיעוּ הַיְהוּדִים אֶל רַבְנוּ וְקָרְאוּ לִפְנָיו: "אִין כְּמוֹךְ יֵא סִדְנָא. אֲכָן אֲמַרְתָּ לָנוּ כְּמָה פְּעַמִּים שֶׁהַרְצִים עוֹד לֹא שָׁבוּ, וְלֹא יִרְדְּנוּ לְסוֹף דְּעָתָךְ, וְהֵם בְּאִמָּת לֹא שָׁבוּ. אֲכָן אֲתָה מְכִיר אֶת דְּרָכֵי הַבוּרָא וּבִקְשָׁתְךָ כְּצַדִּיק מִתְקַבֵּל בְּכָל עֵת". נִעֲנֶה רַבְנוּ יַעֲקֹב וְאָמַר לָהֶם בְּרַב עֲנוּתוֹתָיו: "וְכִי מָה כַּח? רַק בְּזִכּוֹת הַתְּהִלִּים שֶׁקָּרָאתֶם וְהַנְּדָבוֹת שֶׁנִּתְּנָתֶם לַעֲנִיִּים, בְּזִכּוֹת זֶה נִצְלַת". כֶּךָ חִזַּק אֶת בְּנֵי עַדְתּוֹ וְאָמַר לָהֶם: "הַמְשִׁיכּוּ לְהַתְּמִיד בְּמִתְּנָן נְדָבוֹת, הַרְבּוּ בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים, בְּאֶשֶׁר רַק הַקְּבִ"ה יוֹדַע כְּמָה גְּדוּלוֹת אֲתֶם מְעַבְדִּים בְּזִכּוֹת זֶה".

עֲיִנְיָהֶם שֶׁל חֲכָמֵי הַדָּת הַמְּסֻלְּמִים הִיָּתָה צָרָה בְּרַבְנוּ 'אֲבִיר יַעֲקֹב', עַד שֶׁבְּכָל עֵת הָיוּ מְסִיתִים וּמְלַעְזִים כִּנְגַדוֹ, כְּשֶׁהֵם מַחְפְּשִׁים עֲלֵילוֹת דְּבָרִים כִּנְגַדוֹ. לִפְעָמִים אָף רָצוּ לְמַצֵּא אִיזוֹ עֲלִילָה כִּנְגַד רַבְנוּ כְּדִי לְהַמִּית אוֹתוֹ ר"ל, אֲבָל יָדְעוּ כִּי אִם יִנְסוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת, הָרִי שֶׁהַשִּׁיךְ אֶל אֶסְלָאִם יִתְנַקֵּם בָּהֶם וְיִהְרַג אוֹתָם. וְאוֹלָם פְּעַם אַחַת, חִשְׁבוּ וּמַצְאוּ:

פְּעַם, כְּשֶׁעֲבַר רַבְנוּ יַעֲקֹב לִיד שַׁעַר הַפְּקָהָא (מְקוֹם חֲכָמֵי דְחַם), הִזְמִינְהוּ אֲנָשֵׁי הַפְּקָהָא לַעֲלוֹת אֲלֵיהֶם, וּנְכַנְסוּ עִמּוֹ בּוֹכּוּחַ עַל עֲגִיגֵי דָת, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּדְבָרֵי חז"ל (תּוֹלִין ס, א. שְׁמִיר ג, יב) וּפְּוֹחִים בֵּין חֲכָמֵי הָאֲמוּנוֹת לְחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל.

הַיּוֹכּוּחַ הָיָה סוֹעֵר בְּיוֹתֵר, כְּאֶשֶׁר בְּשַׁעַת הַיּוֹכּוּחַ אֲמָרוּ חֲכָמֵי הַדָּת לְרַבְנוּ דְּבָרֵי שְׁטָנָה עַל הַיְהוּדִים, אֲבָל מְנַגֵּד רַבְנוּ הַתֵּל בָּהֶם וְאָמַר לָהֶם: "הֲלֹא פֶה אָמַר לָכֶם מוֹחֲמֵד, אֲנִי הַמוֹשֵׁל עַל הַיְהוּדִים בְּעוֹלָם הַבָּא, וְכִי שְׂגוּרָם לָהֶם צַעַר לֹא יִנְקֶה. וְכִיצַד אַתֶּם דּוֹרְסִים אֶת הַיְהוּדִים תַּחַת כְּפּוֹת רַגְלֵיכֶם?" עֲנָה הַזֶּקֶן שְׁבָהֶם: "אַתֶּם אֵינְכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַחֲפְּשִׁים. בְּסַתְנָאֵי תֵּלָה אֶת כֹּל הַיְהוּדִים וְנִשְׁאָרוּ רַק נְשִׁים שֶׁכְּבוֹ לִפְנֵי בְּסַתְנָאֵי שִׁישְׁאִירִם בַּחַיִּים". אֲלֵא שְׁהִיָּתָה זֶה תְּשׁוּבָה שֶׁל שְׁטוּת מַעֲקָרָה.

הַיּוֹכּוּחַ הַמְּשִׁיךְ זָמַן מָוֶה, מְבַלִּי שׁוּם תּוֹעֵלָת, עַד שֶׁרַבְנוּ חָס עַל זְמַנוֹ שֶׁהוֹלֵךְ לְאַבּוּד בְּלִי תִלְמוּד תּוֹרָה. אִז אָמַר לָהֶם: "לֹא אוּכַל עוֹד לְשַׁבֵּת כְּאִן, כִּי הַמְּלָכָה מְחַכֶּה לִי בְּבֵית". תְּמַהוּ הַגּוֹיִים: "מָה לָךְ עִם הַמְּלָכָה? מָה שְׂמָה?" הַשִּׁיב לָהֶם: "תּוֹרָה שְׂמָה". פְּרָצוּ הַלָּלוּ בְּצַחֲוִק, וְכִי אִז חִלְּשָׁה דַעְתּוֹ שֶׁל רַבְנוּ וְאָמַר לָהֶם: "כִּיצַד יְכוּלִים אַתֶּם לְהַשְׁוֹת אֶת לְמוּד הַתּוֹרָה לְשִׁיחָה שְׁלָכֶם? הָרִי הַתּוֹרָה נִתְּנָה מִיַּד בּוּרָא עוֹלָם, וְאוֹלוּ שִׁיחַתְכֶם בְּטִלָּה". וּבְאִמְרוֹ כֵּן עֲזַב אוֹתָם מִיַּד וְשָׁב לְבֵיתוֹ.

כְּאֶשֶׁר רָאוּ חֲכָמֵי הַדָּת הַמְּסֻלְּמִים כֵּן, נִתְּנַעְצוּ וְהַחֲלִיטוּ לְכַתֵּב עֲדוֹת וְעֲלִילָה בִּינְיָהֶם כִּי הַרֵב אֲבִיחֻצִּירָא דְּבַר דְּבָרֵי שְׁטָנָה עַל הַנְּבִיאֵי שְׁלָהֶם וְעַל תּוֹרַת הַנְּבִיאֵי, וְקִיְמוּ אֶת עֲדוּתָם לִפְנֵי הַשׁוֹפֵט הַקָּאֲדִי. אֶת כְּתַב הַשְּׁטָנָה לֹא מָסְרוּ בְּיַד הַשִּׁיךְ אֶל אֶסְלָאִם בְּיָדָם שֶׁהוּא לֹא יַעֲשֶׂה רָעָה לְרַבִּי יַעֲקֹב, אֲלֵא שְׁלַחוּ אֶת הַכְּתָב מִהַר לִידֵי הַסֶּלְטָן הַיּוֹשֵׁב בְּעִיר פֶּאֶס בְּאֲמַצְעוֹת שְׁלוֹשָׁה אֲנָשִׁים שְׁלֹשׁוֹנִם שְׁנוֹנָה רוֹכְבֵי סוּסִים אֲבִירִים.

כְּשֶׁנֹּדַע הַדְּבַר לַיהוּדִים בְּתַאֲפִילָּת, וְתִרְבַּ תַּאֲנִיָּה וְאֲנִיָּה בְּכָל בְּתֵי

קדושת יעקב

מהחידושים האמיתיים נבנים רקיעים וארצות חדשות

מִנְּה וְבָה שְׂמַבִּיא רְאִיָּה מְמַקּוּם לְמַקּוּם, אוֹ שְׂמַבִּיא רְאִיָּה מִן הַמְּשַׁנָּה אוֹ מִן הַגְּמָרָא אוֹ מִבִּיא רְאִיָּה מִן הַמְּפָרְשִׁים הַאֲחֻרוֹנִים. וְזֶהוּ שְׂנַאֲמַר כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת הֵם הַקְּדָמוֹת וְסַמוּכוֹת, בַּמִּים הֵם גּוֹף הַתּוֹרָה מְשׁוּשׁ, שְׂמַבִּיא רְאִיָּה מְמַקּוּם לְמַקּוּם, בַּמִּים הֵם הַמְּשַׁנָּה וְהַגְּמָרָא, וּבַנְּחָלִים (הַ) [הֵם] הַמְּפָרְשִׁים. כְּשִׁיחִיו סַמוּכוֹתָיו וּמְשַׁעֲנוֹתָיו עַל אֱלֹהֵי, אַתֶּם תֹּאכְלוּ, אוֹתֶם הַחֲדוּשִׁים תִּלְמְדוּ וְתִהְיוּ בָהֶם וְתִהְיוּ מֵהֶם:

חידושים בלא הקדמות אמיתיות נותנים כח לסטרא אחרא

אֲבָל אִם בְּגוֹיִים אוֹתֶם הַחֲדוּשִׁים עַל קוֹ תִּהְיוּ וְאֲבָנֵי בְּהוּ בְּלִי סַמוּכוֹת מְמַקּוּמוֹת אֱלֹהֵי, לֹא תִהְיוּ בָהֶם וְלֹא תִהְיוּ מֵהֶם. וְזֶהוּ שְׂנַאֲמַר וְכֹל אֲשֶׁר אִין לוֹ סַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת הֵם הַקְּדָמוֹת וְסַמוּכוֹת, לֹא בַּמִּים וְלֹא בַּנְּחָלִים שֶׁהֵם הַמְּמַקּוּמוֹת שֶׁהַזְּכָרֵנוּ, אֱלֹהֵי נִקְרָאִים כִּי אִם שְׂרִץ הַמִּים וְנַפְשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמִּים. דַּע לָךְ שֶׁחֲדוּשִׁים אֱלֹהֵי עוֹשִׂים רְקִיעִים וְאַרְצוֹת שֶׁל שׁוּא וְנוֹתְנִים כֹּחַ לְסַמְא"ל וְלִפְלוֹנִית לְהַתְּגַבֵּר, וְלִפְיָךְ קָרָאִם שְׂרִץ הַמִּים וְנַפְשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמִּים, שְׂרִץ כִּנְגַד סַמְא"ל, וְנַפְשׁ חַיָּה כִּנְגַד פְּלוֹנִית חַיָּה רָעָה. כְּלוּמַר, הַשְּׂרִץ וְהַחַיָּה שֶׁהֵם סַמְא"ל וְפְּלוֹנִית, נִעֲשֶׂה לָהֶם כֹּחַ מִן הַמִּים, דְּהִינוּ מִן הַחֲדוּשִׁים שֶׁל שׁוּא שֶׁחֲדָשׁ הַמְּחַדָּשׁ הַכּוֹזֵב מִן הַתּוֹרָה הַנִּקְרָאת מִים. וְלִפְיָךְ, אוֹתֶם חֲדוּשִׁים שְׂקָץ הֵם לָכֶם, לֹא תִהְיוּ בָהֶם, וְהַפּוֹגַע בָּהֶם קוֹבְרָם:

ה' בְּרַחֲמָיו יַצִּילֵנוּ מִכָּל שְׂגָנָה לְבַל נִכְשַׁל מַעֲתָהּ וְעַד עוֹלָם, אֲמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן: (פִּיתוּחֵי חוֹתֵם)

אֶת זֶה תֹּאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמִּים כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת בַּמִּים בַּיָּמִים וּבַנְּחָלִים אַתֶּם תֹּאכְלוּ. וְכֹל אֲשֶׁר אִין לוֹ סַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת בַּיָּמִים וּבַנְּחָלִים מִכָּל שְׂרִץ הַמִּים וּמִכָּל נַפְשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמִּים שְׂקָץ הֵם לָכֶם (יא ט-ו)

אֲפֶשֶׁר לְרַמֵּז עַל הַמְּחַדָּשׁ חֲדוּשִׁים בַּתּוֹרָה, צְרִיךְ שִׁיחִיו בְּגוֹיִים עַל הַקְּדָמוֹת אֲמִתּוֹת מְסֻדוֹת עַל אֲדָנֵי פִּז, וְכְמוֹ שְׂאֲמַר בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (ח"א ד-ה). דְּהַחֲדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים בּוֹנֶה מֵהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רְקִיעִים וְאַרְצוֹת חֲדָשׁוֹת, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (ישעיה נא טו) 'וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצַל דְּיָ כְּפִיתִיךָ לְנִטְע שְׂמִים וְלִסְד אֲרִץ, וְעוֹד כְּתִיב (שם סו כב) 'כִּי כְּאֶשֶׁר הַשְּׂמִים הַחֲדָשִׁים וְהָאֲרִץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה, עֲשִׂיתִי לֹא נִאֲמַר, אֲלֵא 'עוֹשֶׂה'. וְאִם חָס וְשִׁלּוּם בּוֹנֶה חֲדוּשִׁים עַל קוֹ תִּהְיוּ וְאֲבָנֵי בְּהוּ, בְּזֵה עוֹשֶׂה רְקִיעִים וְאַרְצוֹת שֶׁל שׁוּא, וּמְגַבִּיר הַסְּטְרָא אַחְרָא רַחֲמָנָא לְצַל:

צריך ללמוד רק מהחידושים שיש להם הקדמות אמיתיות

וְזֶהוּ פְּנֵת הַכְּתוּבִים: אֶת זֶה תֹּאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמִּים, דְּהִינוּ זֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִהַחֲדוּשִׁים הַמְּתַחַדָּשִׁים בַּתּוֹרָה שְׂנַמְשְׁלָה לְמִים, כֹּל אֲשֶׁר לוֹ סַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת, דְּהִינוּ הַחֲדוּשִׁים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם הַקְּדָמוֹת וְיִסּוּדוֹת עַל מִי לְסַמְךָ, דְּדוּמִיא דְּסַנְפִיר וְקַשְׁקֶשֶׁת שֶׁהֵם מְשַׁעֲנַת הַדְּגָיִם וְסַמִּיכְתָּם, כֶּךָ הַחֲדוּשִׁים הַמְּתַחַדָּשִׁים, אִם יֵשׁ לָהֶם הַקְּדָמוֹת וְסַמוּכוֹת עַל מִי לְסַמְךָ הַרְשׁוֹת בְּיָדְכֶם לְלַמֵּד אוֹתָם, וְהִינוּ תֹּאכְלוּ שְׂאֲמַר, שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרָאת בְּלִשׁוֹן זֶה, כְּמוֹ (משלי ט ה) 'לְכוּ לְחַמּוּ בְּלַחֲמֵי. וְהַקְּדָמוֹת וְהַסַּמוּכוֹת שִׁיחִיו לְחֲדוּשִׁים כֶּךָ יִהְיוּ, אוֹ שִׁיחִיו מִן הַתּוֹרָה